

COMMUNICATIE EN ROLPATRONEN

Jef De Vriese

Is de liefde een droom en het huwelijk de wekker?

Al te vaak zijn relaties een slagveld waarbij men uit is op persoonlijke winst. Mensen gebruiken allerlei wapens om hun doel te bereiken.

Hoe anders is de boodschap van de Schrift: wederzijdse overgave. Een goed begrip van de rol van man en vrouw is de sleutel om naar een goede communicatie toe te groeien.

Communicatie is onmisbaar. Gefundeerd op de liefde ontwikkelt communicatie zich in een klimaat van openheid en zelfbeheersing.

IS DIT LIEFDE?

Als u naar de vele oorlogen, ruzies, spanningen, en veten in heel wat huwelijken kijkt, is het bijna niet te geloven dat de mens al eeuwen met 'liefde' bezig is. Ergens gaat er iets verkeerd met ons verlangen naar warmte, betrokkenheid bij de nood van de andere, open communicatie, en al die andere mooie dingen waar een verliefd paar voor het huwelijk van droomt. Is de liefde een droom en het huwelijk de wekker? Wat loopt er mis in de communicatie? Hoe komt het dat mensen wel lief willen zijn, maar vaak niet lief kunnen zijn? Of hebt u die ervaring niet?

Menselijke relaties hebben iets breekbaars in zich. Indien ze niet onderhouden worden, of als er niet actief aan gewerkt wordt, gaan ze langzaam maar zeker stuk. "Uit het oog, uit het hart," zegt het spreekwoord. Maar zelfs met mensen die we wél regelmatig ontmoeten gaat het vaak mis. Er heerst heel wat onbegrip en een gebrek aan goede open relaties. De media zijn in deze geen hulp. Film en muziek stellen de romantiek en de seksuele aspecten van een relatie centraal. Het beeld van relaties dat ons voorgeschoteld wordt is emotioneel, onstuimig en meestal van korte duur: relaties voor één nacht.... Niet-seksuele of economisch niet renderende relaties worden stiefmoederlijk behandeld. Bejaarden, zieken, armen, gastarbeiders, enzovoort, vallen uit de boot. De mens wordt een steeds kleiner eilandje te midden van een wereld die op persoonlijke winst uit is.

Door de eeuwen heen hebben vele filosofen zich bezig gehouden met de vraag of een goede communicatie wel mogelijk is. Hun antwoorden op deze vraag zijn zeer uiteenlopend. Eén is zeer pessimistisch: "l'Enfer, c'est les autres" (De hel, dat zijn de anderen). Met deze uitspraak verwoordt Sartre één van de grote frustraties van de mens: zijn medemens. Of is dit alleen maar een middel om zijn eigen onmacht en onvermogen te verdoezelen? Gaf Eva de schuld voor de zondeval niet aan de slang? Vond Adam niet dat het in feite aan zijn vrouw lag, die God hem gegeven had....? We zijn er blijkbaar meesterlijk in om de splinters

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

in de ogen van de anderen te zien, maar de balk in onze eigen ogen niet te ontwaren. De hel, dat zijn de anderen...

TWEE KANTEN

Een relatie heeft altijd twee kanten. Gebrek aan communicatie ligt haast nooit aan één enkele partij. Wellicht is het geheim om met goede communicatie te beginnen om open te staan voor wat de ander te zeggen heeft en in vraag te durven stellen wat men zelf denkt. Communicatie kan immers bekeken worden als een verbinding tussen een zender en een ontvanger. Daarin kan heel wat fout lopen. Soms zendt de zender geen zuivere signalen uit, en soms is de ontvanger niet goed afgesteld. Zelfs wanneer twee mensen het oprecht met elkaar menen, kan er nog heel wat fout gaan in het overbrengen van de boodschap tussen zender en ontvanger. Een drietal signaalverstoorders vanuit de psychologie: het onderscheid tussen observeren en interpreteren, het onderscheid tussen inhoud en betrekking, en interpunctie.

OBSERVEREN VERSUS INTERPRETEREN

Wat wij van de ander opmerken, is meestal correct. We zouden het bijvoorbeeld eens kunnen zijn over het feit dat er een siréne gaat. Het probleem komt wanneer we proberen te veronderstellen wat er gebeurd is: de brandweer, een ongeluk, de politie, een overval, schafttijd in de fabriek, enzovoort. Wat wij observeren (de siréne) is duidelijk. Hoe wij dat moeten interpreteren is niet zo duidelijk en zou wel eens verkeerd kunnen zijn.

Wat heeft dit met communicatie te maken? Mijnheer brengt bloemen mee voor zijn vrouw en zij denkt... 'Hij houdt van mij', 'Hij zal iets goed willen maken', 'Wat heeft hij nu uitgespookt?', 'Wat gaat hij nu van mij proberen te verkrijgen?'. De observatie (bloemen) is duidelijk. Hoe dat geïnterpreteerd moet worden is wat anders. Er zijn verschillende mogelijkheden. De mogelijkheid die mevrouw kiest zou wel eens verkeerd kunnen zijn. Gevolg: communicatieproblemen. Afhankelijk van haar keuze zal zij immers anders reageren (met een zoen, een verwijt, achterdocht, enz.)

Stel dat u in gesprek bent met een goede vriend. Tijdens dat gesprek kijkt die vriend steeds naar buiten (observatie). Wat zou de reden wel kunnen zijn? Is hij niet geïnteresseerd in wat u zegt? Is hij verlegen? Durft hij u niet recht in de ogen kijken omdat hij u nadeel berokkend heeft? Is hij een natuurliefhebber die een mooie vogel bekijkt? Denkt hij aan iets wat hem sterk bezig houdt?

Wenen: vreugde of verdriet? Een vuist maken: agressie of zelfcontrole? Glimlachen: meelevens of minachting? enz.

Eén principe uit de Bijbel is hier zeker van toepassing: "De liefde, alles gelooft zij" (1Kor.13:7). De liefde gaat uit van de meest gunstige interpretatie. Zij is niet achterdochtig, maar open voor wat de ander te bieden en te zeggen heeft. In vele huwelijken is deze openheid verdwenen. Men heeft vooroordelen opgebouwd waarmee men de andere bekijkt. "Mijn man is...." "Mijn vrouw is...." "Hij zal wel

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

weeral..." Dit soort etiketten maakt blind voor de ander. Men treedt elkaar niet meer onbevangen tegemoet. Men hersenspoelt zichzelf met een negatief beeld over de ander. Open communicatie is dan onmogelijk.

INHOUD EN BETREKKING

Communiceren betekent mededelingen aan elkaar doorgeven (inhoud), maar ook zeggen hoe men de relatie wil (betrekking). Mijnheer ligt zondagnamiddag in zijn luie stoel en hij zegt: "Vrouw, mijn kopje is leeg". De inhoud van de mededeling is dat er geen vocht meer in het kopje is. De betrekking is dat hij wil dat zij voor hem het kopje vult. Indien zij zou reageren met "Inderdaad, het is leeg," en gewoon verder doet met haar bezigheden, heeft zij perfect gereageerd op de inhoud, maar heeft ze de betrekking over het hoofd gezien. Communicatie is dus niet alleen het overbrengen van inhoudelijke boodschappen (Mijn kopje is leeg"), maar ook het meedelen van hoe men de relatie wil ("U zult dat kopje voor mij vullen").

Een vrouw zegt tegen haar man: "Mijn jas is versleten". Wat ze daarmee wellicht bedoeld is: "Wilt u een nieuwe voor mij kopen?". Zij kan er van uitgaan dat haar man dat begrepen heeft, zonder dat zij het duidelijk zegt. Indien die man echter niet beseft dat het zijn vrouw te doen is om het krijgen van een nieuwe jas, is er een communicatieprobleem. De vrouw zou kunnen gaan veronderstellen dat haar man geen oog heeft voor haar noden, terwijl die man misschien geen idee heeft van haar verlangen.

Communicatie vereist volledige openheid. Het kan voor een relatie dodelijk zijn om veronderstellingen te maken over de reactie van de ander, terwijl de boodschap die men wou overbrengen niet uitgesproken, en dus ook niet overgekomen is.

INTERPUNCTIE

Met 'interpunctie' wordt bedoeld dat iedere partner een eigen kijk heeft op de relatie.

Mijnheer komt thuis van zijn werk. Hij legt zijn voeten op de salontafel en neemt zijn krant. Mevrouw komt bij hem zitten. Zij wil graag vertellen hoe het die dag met de kinderen gegaan is. Ze begint dus haar verhaal. Mijnheer leest gewoon verder en zegt af en toe 'hm, hm'. Mevrouw begint dit ergerlijk te vinden en zegt: "Heb je niet een beetje aandacht voor mij?". Hij: "Jawel, vertel maar verder". Zij: "Nee, leg je krant neer, je hebt nooit aandacht voor wat ik meegemaakt hebt". Hij: "Dat is niet waar, maar als ik thuis kom heb ik wat rust nodig. Ik wil dan even alleen zijn". Zij: "Je wil dus niet horen wat mij bezig houdt?". Hij: "Toch wel, maar dat gaat gemakkelijker als ik eerst wat stoom af kan laten en kan rusten".

Vaak geraakt men in een discussie en probeert men te achterhalen wie er gelijk heeft. Zonder uit het oog te verliezen dat heel wat relatieproblemen ontstaan doordat er werkelijk concrete schuld is, mogen we er toch niet aan voorbij gaan dat in vele gevallen die schuldvraag moeilijk op te lossen is. Wie heeft er gelijk?

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

Beide zichten op de zaak zijn in dit geval even veel waard. Als we er toch een beoordeling zouden van geven, zouden we het volgende kunnen zeggen. Wellicht ligt de schuld van de vrouw hierin dat zij geen oog heeft voor de nood van haar man. Hij heeft echt rust nodig. De fout van de man is dat hij niet open staat voor de behoefte van zijn vrouw. Na een dag alleen met de kinderen, heeft zij er nood aan om aandacht te krijgen en alles te kunnen vertellen. Beide partners zitten dus met een levensechte behoefte, en ervaren de ander als een hindernis om die behoefte te bevredigen. Ze zijn beiden zeer sterk met zichzelf bezig. Hun denken, handelen en voelen is egocentrisch gericht. Ze hebben beiden een stukje gelijk (hun nood is echt en er moet aan tegemoet gekomen worden), maar ook een stukje ongelijk (hun egocentrisme maakt hen blind voor de nood van de ander).

Een ander voorbeeld van interpunctie. Een man trouwt met de gedachte: "Eindelijk zelfstandig, weg van huis". De vrouw denkt: "Eindelijk iemand waar ik mij thuis bij kan voelen". De man stelt zich onafhankelijk op. De vrouw neemt een afhankelijke houding aan. Hoe dichter zij komt, hoe meer afstand hij neemt. Hoe meer afstand hij neemt, hoe afhankelijker zij zich opstelt. Enzovoort. De cirkel is rond. Door hun eigen kijk op en verwachtingen van de relatie, werken ze steeds verder op elkaar in.

WAPENS

Sommige psychologen gaan er van uit dat het menselijk leven een soort slagveld is. Iedereen probeert uit relaties winst te halen. Hiervoor gebruikt men vaak 'wapens', soms bewust en duidelijk, soms onbewust en onopvallend. Vele wapens worden gebruikt zonder dat de ander er iets van merkt, zonder dat er iets vijandig gezegd wordt.

Zeggen hoe iemand is en hoe je zelf bent.

"Ik ben nu eenmaal zo." "Jij bent altijd..." Door dit soort uitspraken proberen we te rechtvaardigen wat we doen. We kunnen dit ook gebruiken om de ander tot iets te verplichten ("U bent sociaal voelend, u zult mij zeker helpen").

Schuld geven.

In vele gevallen gaan we spontaan in de aanval. We geven de ander de schuld. "Het is niet eerlijk dat je de goede opvoeding die we je gaven weggooit door deze beslissing te nemen. Je bent de nagel van onze doodskist.", is wellicht een bekende uitspraak. Het wijzen met de vinger en een veroordelende houding werpt meestal een barrière op die goede communicatie ondermijnt.

Ik doe het voor je eigen bestwil.

Met deze uitspraak overtuigen we onszelf dat we het recht hebben om iets te doen wat tegen de verlangens van de ander ingaat. De ander kan zich niet meer verdedigen. We treden op als ultieme rechter die weet wat goed en kwaad is voor de ander.

Geschenken en liefdadigheid.

Deze leggen vaak verplichtingen op aan diegene die het geschenk ontvangt. Ze kunnen een middel zijn om iets te verkrijgen.

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

Hulpeloosheid en ziekte.

Zieke mensen wekken een drang om te helpen. Door hun ziekte kunnen ze dan ook vaak zorgen dat anderen doen wat ze zelf niet graag doen. Ze hebben immers een goed excuus (hoofdpijn, rugpijn, enz.), waardoor ze alles naar hun wil kunnen dirigeren.

Vleierij.

"Jij bent de beste papa van de wereld, papa mag ik...". Door positieve dingen aan de ander toe te schrijven is het mogelijk om iets van hem te verkrijgen.

Chantage.

"Als je echt van me houdt dan..." Dit is de ander voor een oneerlijke keuze stellen.

Seksualiteit.

Seksualiteit is een belangrijke thermometer voor de relatie. Soms wordt het misbruikt om iets van de ander te verkrijgen.

HET ÉCHTE PROBLEEM

De bovenstaande gegevens, die door psychologen op een rij gezet zijn, zijn in wezen maar het topje van de ijsberg. Het zijn symptomen van een dieperliggende oorzaak. Allemaal hebben ze te maken met het uit zijn op winst, het voldoen aan de eigen behoeften en het negeren of het blind zijn voor de nood van de ander. Allen zijn ze een uiting van het egocentrisch denken en handelen van de mens, de mens die zichzelf op de troon van zijn leven zet en niet geneigd is om een prioriteit te maken van de liefde voor de ander en van de liefde tot God. Hiermee overtreedt ieder mens de twee belangrijkste geboden. Dat noemt de Bijbel zonde. Soms gebeurt dit bewust, soms gebeurt dit onbewust. Soms heeft het te maken met bewuste, concrete zonde. Soms verwijst het naar de vruchteloosheid van de schepping (Rom. 8:22-23), het aangetast zijn van de menselijke natuur door de zonde, die zijn uitwerking heeft op allerlei terreinen. Gebroken relaties en verstoorde communicatie, wordt veroorzaakt door gebrek aan openheid en gebrek aan interesse voor de nood van de ander, wat uitingen zijn van de zondige natuur. Zelfs als wij het goede willen doen, lopen wij toch vaak klem met onze goede voornemens (Rom. 7:19-24).

COMMUNICATIE EN ROLPATRONEN

Communicatie heeft alles met rolpatronen te maken. De kern van de rol die de Schrift aan man en vrouw toebedeelt is wederzijdse dienstbaarheid en liefde, het voldoen aan de behoeften en de noden van de partner (vgl. Ef.5:21). Het is juist het gebrek aan het open staan en het streven naar het voldoen aan de noden van de ander die bij communicatiestoornissen een centrale rol spelen. De kern van alle relatiestoornissen ligt in egocentrisch denken en handelen, die voortkomen uit het hart van de zondige mens. Omdat God een oplossing heeft voor de zonde, heeft Hij ook een oplossing voor elk relatieprobleem. Het begin van die oplossing

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

ligt in een persoonlijke overgave aan Jezus Christus en in de bereidheid om, door de liefde die de Heilige Geest in het hart van de gelovige uitstort (Rom.5:5), het fundament van de huwelijksrelatie te bouwen volgens de richtlijnen van de Schrift.

Mannen, hebt uw vrouw lief, zoals Jezus het hoofd is van Zijn gemeente. Dit is geen opdracht om met de scepter te zwaaien en kasteelheer te spelen. De wijze waarop Jezus leiding gaf, was dienend. Hij gaf zichzelf. Hij gaf Zijn leven. Hij waste de voeten van de discipelen. Hij was steeds uit op het welzijn van de ander. Zo moeten ook mannen hun vrouwen liefhebben. Als mannen een beslissing nemen waarvan zij denken: "Ik heb gewonnen, zij heeft moeten toegeven", dan hebben ze beiden verloren. Een huwelijk moet gebaseerd zijn op wederzijdse samenwerking, waarbij het soms, bij onoverbrugbare meningsverschillen, nodig is dat de man de uiteindelijke beslissing neemt, voor het welzijn van het gezin. Wie zijn huis goed bestuurt, zal de capaciteiten van de gezinsleden ten volle benutten en hun persoonlijkheden en talenten stimuleren en inschakelen.

Vrouwen, weest aan uw man onderdanig. Dit betekent niet dat een vrouw minderwaardig is, of zich als deurmat moet laten gebruiken. Het betekent dat zij een hulp is voor haar man, die het zonder haar niet kan. Zij helpt en dient hem. Haar identiteit is: "Wie kan ik voor hem zijn en wat kan ik voor hem doen?" Zij is bereid om zich door hem te laten leiden. Zij hoeft niet in opstand te komen tegen discriminatie of moet niet streven naar gelijkheid in aard en functie. Onderdanigheid aan de Vader was voor Christus geen frustrerende zaak. Hij gaf zich gewillig, ook wanneer dit de dood voor hem betekende. Evenzo vrouwen, weest uw mannen onderdanig...

Wederzijdse dienstbaarheid. Wederzijds open staan voor de nood van de ander. Uit dit bijbels fundament van het huwelijk, komen de noodzakelijke voorwaarden voor een goede communicatie voort.

COMMUNICATIE EN GEMEENSCHAPPELIJKHEID.

Toen God de schepping van de mens bedacht, dacht Hij aan de mens als een eenheid man en vrouw (Gen.1:26-27). Dit scheppingsdoel wordt op een zichtbare wijze uitgewerkt in het huwelijk, in de eenheid van "één vlees" (Gen.2:21-23). In wezen zegt God over de huwelijksrelatie: "Man, gij zijt uw vrouw. Vrouw, gij zijt uw man. Gij zijt niet langer twee, maar één". Die gemeenschappelijkheid en eenwording is onmogelijk zonder een degelijke communicatie. Eén vlees zijn, betekent een totale eenheid naar geest, ziel, en lichaam; gemeenschappelijkheid in het hanteren van normen en waarden, de opvoeding van de kinderen, het omgaan met geld, levensstijl, eensgezinde visie op de taak van man en vrouw, enzovoort. Hierover moet gepraat worden. Gaan er twee tesamen, zonder dat zij het eens geworden zijn (Amos 3:3)?

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

NOODZAAK

Communicatie is nodig om elkaar op de hoogte te houden. Vaak veronderstellen partners dat de andere wel weet wat er in hen leeft en wat ze bedoelen. Dat is niet noodzakelijk zo.

Zonder communicatie kunnen er geen goede beslissingen genomen worden. Een goed besluit stoelt op een goed inzicht, wat op zijn beurt afhankelijk is van een goede communicatie. Een beslissing over de kinderen, bijvoorbeeld, is onwijs wanneer geen rekening gehouden wordt met de inzichten van beide partners. Vaak ziet moeder de kinderen in heel andere omstandigheden dan vader. Ze hebben het nodig om elkaar hiervan op de hoogte te houden en informatie door te spelen om samen tot een goed besluit te komen. Ten opzichte van de kinderen is het verder ook nodig om eensgezind te handelen en goede afspraken te maken omtrent hoe op de kinderen gereageerd moet worden.

Communicatie is noodzakelijk om conflicten op te lossen. Man en vrouw zijn zeer verschillend in persoonlijkheid en in opvatting en gewoonten. De opvoeding speelt hierin zeker een belangrijke rol. Sommigen zijn bang om deze verschillen aan de oppervlakte te laten komen. Ze potten alle frustraties diep in hun hart op. Op één of ander moment komt het dan als bittere gal naar boven. Toch zijn conflicten op zich niet negatief. Conflicten zijn mogelijkheden tot groei.

Communicatie is nodig om elkaar beter te leren kennen, van elkaar te genieten en elkaar op te bouwen. Het is onmogelijk om iemand echt te kennen zonder over gevoelens en gedachten te spreken, zonder elkaar deelgenoot te maken van de intiemste dingen.

BASISVEREISTEN

De Korinthiërs beschuldigen Paulus ervan dat hij een bedrieger is die onbetrouwbaar handelt en die niet om de gemeente geeft (2 Kor.1,2,4). De reactie van Paulus op deze lasterpraat is dat hij de Korinthiërs duidelijk maakt dat ze niet open zijn, dat ze zich afsluiten en geen plaats voor hem maken in hun hart (2 Kor. 6,7). Communicatie vereist openheid. Net zoals het onmogelijk is om God te kennen zonder dat Hij zich openbaart, is het ook onmogelijk om de ander te kennen zonder dat deze zich openbaart. Niemand kan weten wat er in het hart van de ander leeft, tenzij die persoon dat meedeelt (1 Kor.2:11; Spr.23:7). Vaak denkt men de ander te kennen, leeft men met allerlei veronderstellingen over de gevoelens en gedachten van de partner, zonder dat daar over gesproken wordt. Wat men denkt zou wel eens verkeerd kunnen zijn!

Openheid betekent niet dat men er maar alles uit moet flappen. Sommige dingen moeten niet gezegd worden, maar in liefde bedekt worden (1 Pet.4:8). Andere dingen mogen niet gezegd worden omdat er een verkeerde motivatie achter zit (bv. Ef.4:49). Vooraleer iets met de ander te bespreken is het noodzakelijk om zich af te vragen of wat men wil vertellen waar is (Ef.4:29), of het nuttig is (Ef.4:29), of het met de juiste houding is (Ef.4:15,32), of het het geschikte moment is (Spr.15:23,28), of het met de juiste woorden gezegd wordt

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

(Spr.15:1,13; 16:23). Vooral bij problemen is het belangrijk om wat men wil bespreken in gebed te brengen (Spr.3:5-6).

Een andere basisvoorwaarde is zelfbeheersing. Gebrek aan zelfbeheersing is vernietigend (bv. Spr.12:18; Jac.3:5-8). De gelovige kan zich niet verschuilen achter: "Ik ben nu eenmaal opvliegend". Opvliegendheid is zonde, waarvoor God een oplossing heeft. Zelfbeheersing is niet dat men zich opsluit in zichzelf en niets meer zegt. Stilte kan als een wapen gebruikt worden, net als onbeheerste tranen.

OPDRACHT

Lees Efeziërs 4:17-32 en ga na welke dingen een goede communicatie schaden en wat u kunt doen om goede communicatie te bevorderen. Maak een lijst van 10 dingen die u de komende week kunt doen om de communicatie met uw partner te stimuleren.

EEN VOORBEELD

Mijnheer komt thuis van zijn werk. Hij ligt met zijn voeten op de sofa. Mevrouw wil aandacht. Er ontstaat een discussie en ruzie, zoals hierboven beschreven.

De Bijbelse weg om hier uit te komen is om te stoppen bevrediging van de eigen behoeften te zoeken. De start is luisteren en bereid zijn om open te staan voor de nood van de ander. De man begint met aan zijn vrouw uit te leggen wat het voor hem betekent om te kunnen rusten. Hij gebruikt hiervoor geen argumenten, want anders wint diegene die het het best kan uitleggen. Hij vertelt iets over zijn eigen gevoelens. Wat zou het voor hem betekenen als het verloopt zoals hij graag wil; als het niet zo verloopt; wat zou het voor de relatie betekenen. Nadat hij op deze wijze zijn nood verwoord heeft, vat de vrouw met haar eigen woorden samen wat de man gezegd heeft. Indien de man het met die samenvatting eens is, is het de beurt aan de vrouw om haar nood en wat het voor haar betekent om aandacht te krijgen onder woorden te brengen. De man vat dit samen.

De volgende stap is de bereidheid om de minste te zijn en te geven volgens Efeziërs 5:21-33. Is de man bereid om zijn vrouw te dienen, zoals Jezus Zijn leven voor ons gaf, en haar de aandacht te geven die zij nodig heeft om zich gewaardeerd te kunnen voelen? Is de vrouw bereid om haar man tot hulp te zijn en hem de rust te geven die hij nodig heeft om zich thuis te kunnen voelen? Als beide partners bereid zijn om hun eigen behoeften opzij te zetten en zich onvoorwaardelijk aan de ander te geven, komt de volgende fase: het vinden van een praktische afspraak, waarmee beiden tevreden zijn (Bv. De man kan gerust een half uurtje uitblazen, maar nadien geeft hij de volle aandacht aan zijn vrouw. Zo wordt aan hun beider behoefte tegemoet gekomen.)

TOT SLOT

De Bijbel geeft dus zeer praktische principes aan die onmisbaar zijn om tot een goede communicatie en tot een goede relatie te komen. Hij pakt meteen de kern van het probleem aan: het egocentrisch, zondig denken en handelen van de mens. Hij geeft ook de oplossing: vergeving van zonde door Jezus Christus en de

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

kracht om door het ontwikkelen van een persoonlijke relatie met God liefde te geven, meer dan dat menselijk gesproken mogelijk zou zijn. Deze basisprincipes leiden tot de groei van een christelijk huwelijk dat de Bijbel ten volle tot zijn recht laat komen. De gemeente van Jezus Christus heeft een niet te onderschatten taak om deze bijbelse principes over het huwelijk te onderwijzen en te propageren. Als wij dit niet verkondigen, wie zal er dan wèl over spreken?

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Pastorale Counseling

Iste jaargang, 1ste kwartaal 1989, nr. 1, p 7-13

© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.

U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.